

Ogień wyręczy, ale udręczy

Nie sprzątaj zapałkami

Mimo od wielu lat powtarzanych przez strażaków, ekologów, księży apeli corocznie w okresie wiosennym wiele nierozważnych osób (w skali kraju są to tysiące, głównie rolników, działkowców, właścicieli nieruchomości) wypala trawy i pozostałości roślinne. Pożary te niszczą florę i faunę, szkodzą środowisku naturalnemu, zagrażają ludziom i dobytkowi materialnemu. Nic bardziej błędnego niż przekonanie, że w ten sposób gleba jest lepiej przygotowana do późniejszej uprawy. Jest wręcz przeciwnie!

▶ Jak co roku na przełomie zimy i wiosny oraz wczesną wiosną rozpoczyna się regularne wypalanie traw. Wzrasta liczba pożarów, a tym samym interwencji na łąkach i terenach leśnych.

- Dla strażaków-ratowników w rejonie tuskim i biełuńsko-łędzińskim tak zwany sezon wypalania traw rozpoczął się stosunkowo wcześnie, bo już w lutym. Zanotowaliśmy 28 tego typu interwencji. Liczba ta stale rośnie. Pierwsze dni marca przyniosły w rejonie działania naszej komendy kolejnych kilkadziesiąt pożarów - informował na początku drugiej dekady marca st. bryg. Kazimierz Utrata, Komendant Miejski PSP w Tychach.

Pożary takie szkodzą środowisku naturalnemu, zagrażają zwierzętom, zabijają pisklęta. Płomień niszczy mikroorganizmy niezbędne do utrzymania równowagi biologicznej, naruszają strukturę gleby i powodują jej jałowienie, Ogień niszczy najbardziej wartościowe gatunki roślin. Do atmosfery przedostaje się szereg związków chemicznych będących truciznami dla ludzi i zwierząt. Na wypalanej łące nowe życie pojawi się bardzo późno.

Niestety, w takich pożarach giną też ludzie - najczęściej ci, którzy wypalają. Przyczynami tych zgonów są najczęściej zawały serca, udary termiczne lub zaskobienia. Gwałtowne zmiany kierunku i siły wiatru potrafią zmienić wielkość płomienia, kierunek rozprzestrzeniania się ognia, co zaskakuje wypalacza. Nawet niewielki

wiatr wystarczy, aby mały ogień wymknął się spod kontroli i bardzo szybko się rozprzestrzenił.

Wypalanie traw (ale dotyczy to również słomy i pozostałości roślinnych na polach, stert lub stogów, trzcinowisk i szwarów itd.) powoduje także ogromne zagrożenie w ruchu drogowym. Duże zadymienie w okolicy ruchliwych tras komunikacyjnych zdecydowanie ogranicza widoczność, utrudnia poruszanie się po drogach, wskutek czego dochodzi do wypadków i kolizji.

- Należy pamiętać o jeszcze jednej ważnej kwestii. Strażacy zaangażowani do gaszenia pożarów traw, łąk, nieużytków mogą w tym samym czasie być pilnie potrzebni

Wypalanie traw, oprócz tego, że jest naprawdę niebezpieczne, jest również niedozwolone. Określają to przepisy prawne, tj.:

- Art. 124 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody.
- Art. 30 ust. 3 ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach
- § 36 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Kary za wypalanie traw, łąk i nieużytków:

- Przepisy ustawy o ochronie przyrody, kodeks wykroczeń oraz kodeks karny przewidują kary aresztu, nagany lub grzywny w wysokości do 5.000 zł.
- Jeżeli następstwem pożaru jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

w innym miejscu, na przykład do ratowania życia ludzi poszkodowanych w wypadku drogowym. Ich praca "w polu" powoduje znaczne wydłu-

żenie czasu dojazdu do miejsca zdarzenia, kiedy bardzo często o życiu człowieka decydują minuty - podkreślają strażacy. ◀

Śmigus tylko kranówką

▶ Niedawno w Miejskiej Bibliotece Publicznej Rafał Bula (mieszkaniec Chełmu Śląskiego, ale rodowity łędzinianin) ze swadą gawędziarza snuł opowieści o latach trzydziestych i czterdziestych ubiegłego stulecia, kiedy na terenach przy ul. Sobieskiego znajdowały się duże stawy (stąd historyczna nazwa Stawiska), a u południowego zbocza Górki Klemensowej, od strony przysiółka Blych, był tak zwany Manzlowy Stówek, w którym mały Rafał i jego koleżdy latem się kąpali się. Dzisiaj nie ma już tych akwenów. Nie ma też studni, które zaopatrywały mieszkańców w wodę Studnie, które jeszcze gdzieś tam pozostały w zdecydowanej większości wyłączone z eksploatacji, a ponieważ mogą się one znajdować w złym stanie technicznym, powinny być właściwie zabezpieczone, a najlepiej zasypane. Dla rekreacji pozostaje praktycznie wyłącznie pływalnia w ośrodku "Centrum".

Łędziny położone są w zlewni Wisły i jej dopływów Potoku Ławieckiego (Przyrwa) i Potoku Go-

ławieckiego. Oba potoki są zasilane licznymi drobniejszymi ciekami, najczęściej nie posiadającymi nazwy. Oba są ponadnormatywnie zanieczyszczone (Potok Ławiecki odprowadza wody dołowe z KWK Wesoła, natomiast Potok Goławiecki odprowadza wody dołowe z Ziemowita). Mniejsze ciek wodne, takie jak na przykład rowy melioracyjne, są także zanieczyszczone, jednak głównie przez mieszkańców oraz prywatne zakłady pracy. W obrębie Łędzin znajduje się obecnie niewiele zbiorników powierzchniowych. Do największych należą stawy leśne. Są to tzw. Rybaczówka zagospodarowana rybacko i rekreacyjnie przez KWK Piast oraz Zbiornik Olszyce, przy którym znajduje się ośrodek wypoczynkowy KWK Ziemowit. Taka mała ilość potoków i stawów ma jednak swoje dobre strony - znikome jest zagrożenie powodziowe, które dla innych miejscowości każdej wiosny (choć chyba nie w tym roku) jest prawdziwym utrapieniem.

Władze miasta przywiązują sporą wagę do ochrony środowi-

ska, w tym do czystości wód, podejmując w tym zakresie wiele działań. Najnowszym przykładem jest uchwała Rady Miasta z 28 lutego w sprawie: uchwalenia Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej "Partner" Spółka z o.o. w Łędzinach na lata 2008-2012.

Plan ten przewiduje m.in. w celu rozbudowy sieci wykonanie minimum 170 podłączeń do kanalizacji, wymianę na przepompowniach czterech sztuk pomp zasilających oraz przebudowę kanalizacji w rejonie targowiska (skrzyżowanie ul. Fredry i Hołdunowskiej). Nie zawiera on w sobie innych planów inwestycyjnych wynikających z projektu "Uporządkowanie gospodarki ściekowej w Gminie Łędziny".

Dzięki modernizacji i rozbudowie sieci kanalizacyjnej mniej zanieczyszczeń jest odprowadzanych "na dziko" w pola i łąki, a dzięki oczyszczalniom mniej ścieków spływa do naszych rzek, do pobliskiej Wisły. ◀

Strony dofinansowane przez:

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Karowicach

Ostre rygory umowy

► Rozpoczął się trzeci etap Programu Likwidacji Niskiej Emisji w Gminie Łęczyny. Trwa kompletowanie wymaganej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w Katowicach dokumentacji energetycznej i budowlanej. Rozpoczęcie prac budowlanych - montażowych planowane jest na przełomie lipca i sierpnia bieżącego roku. Warunkiem rozpoczęcia prac przez uczestnika Programu jest złożenie wybranego przez siebie kosztorysu na poszczególne zakresy prac. Kosztorysy te zostaną zweryfikowane pod względem zgodności prac względem audytu lub przeglądu energetycznego, zakresu prac oraz kosztów użytych materiałów. Z uwagi na to, iż środki pieniężne pochodzące z WFOŚiGW w Katowicach są wypłacane w transzach, Gmina nie posiada możliwości zrealizowania i zapłacenia za wszystkie prace jednocześnie. Planuje się, że w ramach I transzy do końca 2008 roku Gmina dofinansuje prace w kwocie około 2.000.000 zł. Planowane wypłaty II i III transzy, również w kwotach po około 2.000.000 zł, zostaną dokonane odpowiednio w styczniu i marcu 2009 roku. Dlatego też III etap Programu zostanie podzielony na trzy transze realizacyjne, odpowiednio do terminów wypłacanych środków przez WFOŚiGW w Katowicach:

Planowane terminy realizacji transz:

Transza I - od 01 sierpnia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r.

Transza II - od 02 stycznia 2009 r. do 28 lutego 2009 r.

Transza III - od 02 marca 2009 r. do 31 maja 2009 r.

Ponieważ niektóre z prowadzonych prac budowlano-montażowych, np. docieplenia ścian zewnętrznych, wymagają odpowiednich warunków pogodowych (dodatniej temperatury otoczenia, braku opadów itp.), będą one realizowane w pierwszej kolejności.

Są także prace, które wymagają jednoczesnego wykonania, na przykład docieplenie ścian zewnętrznych nie musi, lecz powinno być wykonane łącznie z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej.

W celu zapewnienia sprawnej i terminowej modernizacji budynków, proponujemy skorzystanie z załączonego wzoru **harmogramu prac**. Można również podać ustalony termin realizacji prac bezpośrednio na składanym kosztorysie. W takim przypadku prosimy o pisemne potwierdzenie ustalanego terminu na kosztorysie przez wykonawcę. Prace należy wykonać w czasie trwania jednej ustalonej z wykonawcą transzy.

W przypadku braku ustalonego terminu prac, Operator kierować się będzie zasadą: **"termin wykonywania prac zależy bezpośrednio od terminu złożenia kosztorysu"**.

Pomimo tej zasady, mając na uwadze terminowe wykonanie całego etapu oraz ze względu na wymagania pogodowe, w pierwszej kolejności wykonywane będą docieplenia ścian zewnętrznych.

Należy zaznaczyć, że w trzecim etapie Programu **nie ma możliwości zrezygnowania z jakichkolwiek prac budowlano-montażowych zaakceptowanych przez Inwestora w audycie lub przeglądzie energetycznym. W przypadku rezygnacji z którejkolwiek z prac Inwestor zostanie usunięty z Programu łącznie z cofnięciem pozyskanego już dofinansowania. Zasada ta dotyczy nowych uczestników Programu oraz uczestników kontynuujących prace z poprzednich etapów. Od powyższej reguły nie będzie wyjątków.**

Tak ostre zasady są podyktowane warunkami określonymi w umowie zawieranej pomiędzy Gminą Łęczyny a WFOŚiGW, która przewiduje poważne restrykcje finansowe ze strony

HARMONOGRAM PRAC

Harmonogram realizacji prac budowlano-montażowych dla budynku
(adres budynku)
będącego własnością
(imię i nazwisko właścicieli)

Zakres prac	Termin wykonania prac	Koszt modernizacji (z kosztorysu)	Pieczęć i podpis wykonawcy
Modernizacja kotłowni			
Modernizacja instalacji C.O.			
Montaż instalacji solarnej (kolektora słonecznego)			
Docieplenie ścian zewnętrznych			
Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej			
Docieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją			
Docieplenie stropodachu			
Docieplenie dachu			
Docieplenie stropu piwnicy			

W polu „Termin wykonania prac” należy wpisać odpowiednią transzę:

Transza I - od 01 sierpnia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r.
Transza II - od 02 stycznia 2009 r. do 28 lutego 2009 r.
Transza III - od 02 marca 2009 r. do 31 maja 2009 r.

.....
(czytelny podpis inwestora)

WFOŚiGW w przypadku niepełnego wykonania zgłoszonego zakresu prac w ramach Programu.

W związku z powyższym jeszcze raz należy podkreślić, iż **nie ma możliwości odstąpienia przez Inwestora od jakiegokolwiek ze zgłoszonych prac w ramach III etapu.**

Przesunięcie terminu zakończenia prac do następnej transzy wymaga zgody Operatora. Ostatnia transza realizacji prac (transza III) nie podlega żadnym zmianom co do terminu zakończenia prac.

Umowy z mieszkańcami na wykonanie i dofinansowanie prac będą zawierane dopiero po podpisaniu umowy pomiędzy WFOŚiGW a Gminą Łęczyny, na przełomie czerwca i lipca 2008 roku.

Jednocześnie informujemy, iż na wszystkie zakresy prac możliwe do dofinansowania będą zapewnione środki finansowe. Pro-

simy o **przemysłane zaplanowanie terminów ich realizacji.**

Kosztorysy będą przyjmowane od 1 kwietnia 2008 r. do 31 stycznia 2009 roku.

Planowany termin zakończenia III etapu i wykonania wszystkich prac to 31 maja 2009 r. Jest to termin nieprzekraczalny. /m/j

Liczba osób, które skorzystały dotychczas z Programu - 236

Liczba osób, które skorzystają z Programu (etap III) - około 180

Koszty modernizacji budynku na podstawie złożonej dokumentacji energetycznej (dokładnie):
- w wariantcie podstawowym - 15 000 zł
- w wariantcie kompleksowym - 45 000 zł

UWAGA: Jednym z warunków umowy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dotyczącej likwidacji źródeł niskiej emisji zanieczyszczeń jest kontrola realizacji przedsięwzięcia. W niedługim czasie osoby, które skorzystały z dofinansowania do realizacji zadań ujętych w tym programie mogą spodziewać się kontroli wykonania umowy.

Strony dofinansowane przez:

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach